

Nieuwjaarstoespraak 2016

zondag 3 januari 2015
Wouter Voshol, voorzitter wijkkerkenraad

Dames en heren,

Tot schrik van enkele zei ik vorig jaar in mijn nieuwjaarstoespraak dat bij gezamenlijkheid van kerk zijn ook kritiek hoort. Ik citeer: *"Van binnenuit en van buiten de gemeente hoort de kerkenraad de kritiek op het theologische en pastorale beleid.."*

Dat was geen gemakkelijke start van het jaar! Want wat doe je als gemeente met kritiek die je rondom je heen hoort? Ga je er in mee? Ga je keihard in de aanval tegen de critici? Bied je ze een platform om de kritiek tot grote hoogte te laten stijgen? Of verdiep je je in de kritiek, vragen, zorgen en opmerkingen, om daarna gezamenlijk met de gemeente toe te werken naar een pragmatische oplossing?

Ik ben blij te weten dat er in het Open Pastoraat ruimte is voor vragen of opmerkingen. Die vragen en opmerkingen hebben alle ruimte gekregen om er te mogen zijn. Maar ze zijn altijd wel in de juiste context geplaatst! De ruimte is geboden en gecreëerd in groepsgesprekken, huisbezoeken en kringgesprekken die vanuit de kerkenraad gefaciliteerd zijn.

De gesprekken hebben de kerkenraad veel informatie opgeleverd. Er is (nogmaals) bevestigd dat het Open Pastoraat pluriform, veelkleurig en veelzijdig is. We hebben geconstateerd dat in onze gemeente links en rechts vrijzinnig samenkomt en dat het onze taak is om beide groepen aan te blijven spreken. We doen dit en willen dit doen door goed met elkaar te communiceren; voor ons als kerkenraad de opdracht om die gesprekken te faciliteren en vooral ook te blijven luisteren.

Die opdracht heeft ook de gemeente. Blijven luisteren en open blijven staan voor het geluid van de ander. De ander écht horen, om daarna op basis van gelijkwaardigheid met elkaar in gesprek te gaan.

Dat gesprek zullen we in dit jaar ook verder stimuleren. In het lopende kerkelijk seizoen hebben we meer ingezet op vorming en toerusting. Elkaar ontmoeten met een thema: horen en je laten horen! Het programma is van harte aanbevolen. Ook als je één of enkele keren aanwezig kunt zijn is het zeer de moeite waard.

In de loop van vorig jaar werd onze rol in de verkoop van de Exoduskerk meer en meer duidelijk. In de PKN is dat geen proces wat van bovenaf gestuurd wordt, maar juist weerslag vindt in de wijkgemeenten. Dat maakt het direct ook moeizaam als belangen zo tegenstrijdig kunnen zijn. Nieuwbouwen in Gorinchem-Oost en de verkoop van een kerkgebouw in Gorinchem-West. Het is een grote paradox die gezamenlijk overbrugd moest worden. Dat lijkt gelukt: er is een besluit genomen om de Exoduskerk te verkopen en om als wijkgemeente te gaan verhuizen naar een nieuw te bouwen kerkzaal aan het wijkcentrum De Heul; hier hemelsbreed een paar honderd meter vandaan.

Maar met het besluit is het project nog niet afgerond. We staan aan de voorkant van een boeiend proces, waar wij als gemeente een belangrijke rol in hebben. Ik wil u als gemeente complimenteren met het geduld en het kritisch horen wat de kerkenraad met u gedeeld heeft. U heeft zich over een drempel heen gezet om verder de toekomst in te kijken. Ik wil u ook uit blijven nodigen om dat vooral te blijven doen.

Het zijn mooie woorden allemaal. Ik denk dat het Open Pastoraat goed op weg is en blijft. Dankbaarheid spreekt hier vooral uit. Maar er is ook reden tot zorg. Kunnen we met vier diakenen wel ons diaconale werk uitvoeren? Lukt het ons als gemeente ruimte te blijven bieden om geloof te belijden en beleven? En er is ook zeker zorg over de kerkgang op zondag.

Lopen we leeg? Stopt de gemeenschap? Zijn we een keuzekerk en zoeken u en ik op basis van het preekrooster een kerkdienst uit, zoals we in de brochure van het theater een voorstelling uitkiezen? Vanuit een ander perspectief bezien: is de zondagse opkomst de maatlat voor een levende gemeente? Of is dat het gemeenschap zijn? Wat is het doel van kerk zijn? Wat is het doel van het houden van een kerkdienst? Samen komen, stil zijn of een moment van rust en bezinning in de week? God eren, ja dat ook... maar als we niet weten wie of wat G(g)od is, mogen we onszelf dan uit die kramp halen en op een andere manier kijken naar kerk zijn? En als we dat dan kunnen en willen: hebben we dan nog wel een nieuwe kerkzaal nodig? Andersom gezegd: is God er niet meer als er geen kerkgebouwen meer zijn?

Aan het einde van het jaar werd ons steeds meer duidelijk wat de onrust in de wereld voor ons ging betekenen. Het was geen 'ver-van-m'n-bed-show' meer, maar realiteit dat er ook in onze omgeving opvang concreet vorm moest gaan krijgen.

Het Open Pastoraat heeft op een gegeven moment een heel duidelijk geluid laten horen. En niet alleen! Samen met nog tien andere religieuze genootschappen is in het manifest 'Wij staan naast vluchtelingen', dringend aandacht gevraagd voor de positie en de opvang van de vluchtelingen.

En ze zijn er! In de komende maanden worden er in het oude kantoor van de Belastingdienst 300 vluchtelingen opgevangen in noodopvang.

De belofte dat wij als gemeenschap ondersteuning kunnen bieden kan waargemaakt worden. U wordt van harte opgeroepen uzelf aan te melden als vrijwilliger bij Vluchtelingenwerk, extra te geven bij de collecte of praktisch te ondersteunen met het inzamelen van kleding, huiswerkbegeleiding en nog veel meer. De gemeente Gorinchem en Vluchtelingenwerk doen daar dan de coördinatie voor. Het gaat om gemeenschap zijn! Aandacht hebben voor elkaar, aandacht hebben voor de mens; aandacht hebben voor daar waar God gebeurt. Aandacht in een veranderende samenleving.

Nog geen vijftig jaar geleden aten we bijna alleen aardappelen en groente. Nu eten we wraps, sushi, noodles en rijst. Het illustreert dat Nederland diverser is geworden. Dat geldt ook voor hoe we in het leven staan en hoe we kerk beleven. Uit onderzoek blijkt dat de bestaande vormen van kerk-zijn, maar een klein deel van de Nederlanders bereiken. Kunnen we dan, in lijn met de projecten van de Protestantse Kerk, en wetend dat we niet op zondag volle kerkzalen hebben en die kerkzaal misschien wel heel moeilijk te realiseren zou zijn, in Gorinchem starten als pioniers? Is het Open Pastoraat in de toekomst een pioniersplek? Een experimentele vrijzinnig protestantse geloofsgemeenschap?

Lieve mensen, terugkijkend op 2015 zie ik een veelbewogen jaar. Vooruitkijkend naar 2016 zie ik een volgende stap in de ontwikkeling van kerk zijn in Gorinchem, gaan we doen wat we hebben uitgewerkt in het beleidsplan en gaan we verder op weg met het mooie verhaal dat wij in de wereld te brengen hebben. Zowel diaconaal, pastoraal als missionair. We geven aandacht aan dat wat belangrijk is en blijven als gemeente en kerkenraad reflecteren op wat ons beweegt.

Vanaf deze plaats wil ik u voor 2016 veel liefde, wijsheid en Betrouwbare Nabijheid wensen.